

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 153/19
V Luxemburgu 11. decembra 2019

Návrhy generálneho advokáta vo veci C-457/18
Slovinsko/Chorvátsko

Generálny advokát Pikamäe: Súdny dvor Európskej únie nemá právomoc rozhodovať medzinárodný spor týkajúci sa hraníc, na ktorý sa nevzťahuje právo Únie

Nesplnenie povinností vyplývajúcich z práva Únie, ktoré Slovinsko vytyka Chorvátsku, má akcesorický charakter vo vzťahu k určeniu hranice medzi týmito dvoma štátmi, ktoré patrí do medzinárodného práva verejného

Slovinsko a Chorvátsko sa stali členmi Európskej únie 1. mája 2004 a 1. júla 2013.

Medzi politické podmienky pristúpenia Chorvátska k Únii patrilo najmä vyriešenie jej hraničného sporu so Slovinskom. V novembri 2009 sa oba dotknuté štáty podpísaním rozhodcovskej zmluvy zaviazali predložiť tento spor medzinárodnému rozhodcovskému súdu vytvorenému na tento účel. V čase podpísania Zmluvy o pristúpení Chorvátskom v roku 2011 bola rozhodcovská zmluva uzavretá, ale rozhodcovské konanie sa ešte nezačalo.

Rozhodcovský súd bol vytvorený v priebehu roku 2012. Na rozhodcovskom súde sa písomná časť konania začala vo februári 2013 a pojednávania sa uskutočnili v júni 2014. Keďže počas rozhodcovského konania došlo ku komunikácii *ex parte* medzi rozhodcom vymenovaným Slovinskom a splnomocneným zástupcom tohto štátu, Chorvátsko najskôr požiadalo rozhodcovský súd o prerušenie tohto konania a následne Slovinsku a rozhodcovskému súdu oznámilo svoje rozhodnutie vypovedať rozhodcovskú zmluvu. Chorvátsko sa ďalej nezúčastňovalo na rozhodcovskom konaní. Po zmene svojho zloženia rozhodcovský súd pokračoval v práci a 29. júna 2017 vydal rozhodcovský rozsudok, ktorým boli určené pozemné a námorné hranice dvoch dotknutých štátov.

Keďže Chorvátsko spochybňuje platnosť rozhodcovského rozsudku a odmieta mu vyhovieť, Slovinská republika iniciovala konanie o nesplnenie povinnosti podľa článku 259 ZFEÚ. Vzhľadom na to, že Komisia, na ktorú sa Slovinsko najskôr obrátilo, nevydala odôvodnené stanovisko, Slovinsko podalo žalobu na Súdny dvor.

Slovinsko sa najmä domnieva, že Chorvátsko tým, že nesplnilo záväzok prijatý v rámci pristúpenia k Únii dodržiavať budúci rozhodcovský rozsudok, hranicu určenú týmto rozsudkom, ako aj iné povinnosti vyplývajúce z tohto rozsudku, odmieta rešpektovať hodnotu právneho štátu, ako aj zásady lojálnej spolupráce a *res iudicata*. Slovinsko sa tiež domnieva, že Chorvátsko jej bráni v plnom uplatňovaní jej zvrchovanosti na celom svojom pevninskom a námornom území. Tým tento štát porušuje povinnosť lojálnej spolupráce a ohrozuje dosiahnutie cieľov Únie. Slovinsko napokon tvrdí, že Chorvátsko jej bráni v uplatňovaní sekundárneho práva Únie, najmä v oblasti spoločnej rybárskej politiky, kontroly hraníc a námorného priestorového plánovania. Naopak, Chorvátsko tvrdí, že Súdny dvor nie je príslušný rozhodovať o tejto veci a žaloba podaná Slovinskom je v každom prípade neprípustná.

Súdny dvor sa rozhodol najskôr preskúmať samostatne otázku svojej príslušnosti a prípustnosti tejto žaloby a potom prípadne rozhodnúť o merite veci.

Vo svojich návrhoch z dnešného dňa generálny advokát **Priit Pikamäe navrhuje, aby Súdny dvor vyhlásil, že nemá právomoc preskúmať žalobu podanú Slovinskom.**

Generálny advokát najskôr pripomína, že žaloba o nesplnenie povinnosti má za cieľ určiť a ukončiť konanie členského štátu, ktoré je v rozpore s právom Únie. Domnieva sa preto, že je potrebné preskúmať vzťah predmetnej rozhodcovskej zmluvy a rozhodcovského rozsudku s právom Únie a overiť, či je nimi Únia viazaná.

V tejto súvislosti uvádza, že Únia je viazaná medzinárodným právom v presne vymedzených prípadoch, a to medzinárodnými dohodami, ktoré Únia uzavrela podľa ustanovení Zmlúv, medzinárodnými dohodami, v prípade ktorých na ňu prešli právomoci pôvodne vykonávané členskými štátmi, a medzinárodným obyčajovým právom. Medzinárodné dohody, ktoré nepatria do uvedených kategórií, nepredstavujú akty Únie, ani ju nezaväzujú. S odkazom na judikatúru Súdneho dvora generálny advokát pripomína, že územná pôsobnosť práva Únie zodpovedá skôr objektívnemu údaju vopred určenému členskými štátmi, ktorý je pre Úniu záväzný. V dôsledku toho sa domnieva, že **vymedzenie vnútroštátneho územia nepatrí do oblasti právomoci Únie, a teda ani Súdneho dvora.**

Ďalej generálny advokát preskúmal požiadavky Slovinska. Pokiaľ ide o vzťah medzi rozhodcovskou zmluvou a rozhodcovským rozsudkom na jednej strane a právom Únie na druhej strane, konštatuje, že sa naň nevzťahuje žiaden z uvedených prípadov, keď je Únia viazaná medzinárodným právom.

V súvislosti s údajným porušením hodnoty právneho štátu a zásady lojálnej spolupráce sa generálny advokát domnieva, že táto problematika má len akcesorický charakter vo vzťahu k určeniu pozemných a námorných hraníc medzi dvoma dotknutými členskými štátmi a v dôsledku toho Súdny dvor nemá právomoc rozhodovať o týchto výhradách. Okrem toho generálny advokát potvrdzuje, že podľa judikatúry Súdneho dvora zásada lojálnej spolupráce predstavuje samostatný základ povinností v prípadoch, keď je Únia stranou zmiešanej zmluvy, alebo v prípade výkonu povinností vyplývajúcich zo Zmlúv Únie. Na vytýkané správanie sa však nevzťahuje žiadna z týchto dvoch hypotéz.

Pokiaľ ide o údajné nesplnenie povinností vyplývajúcich zo spoločnej rybárskej politiky, kontroly hraníc a námorného priestorového plánovania, generálny advokát uvádza, že Slovinsko vychádza z predpokladu, že hranica bola určená rozhodcovským rozsudkom. Zdôrazňuje, že tento rozhodcovský rozsudok nebol vo vzťahoch medzi dotknutými členskými štátmi vykonaný. Vyvodzuje z toho, že z pohľadu práva Únie nie je hranica medzi týmito dvoma členskými štátmi určená. Generálny advokát z toho odvodzuje, že Slovinsko sa snaží o implicitné vykonanie rozhodcovského rozsudku, čo nepatrí do oblasti právomocí Únie.

Generálny advokát dospel k záveru, **že údajné nesplnenie povinností vyplývajúcich z práva Únie má len akcesorický charakter k otázke určenia hranice medzi Chorvátskom a Slovinskom. Takéto určenie je však vo svojej podstate otázkou medzinárodného práva verejného, pre ktorú Súdny dvor nemá právomoc.**

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradiť. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonala rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. Avšak v prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106